

عنوان مقاله:

اسلوب های ردیه (پندارشنکی) در قرآن کریم

محل انتشار:

دوفصلنامه کتاب قیم، دوره 12، شماره 26 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محسن نیل فروش زاده - دانشجوی دکتری تخصصی الهیات و معارف اسلامی - علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)

مهدی مطیع - دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اهل بیت (ع)، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

محمدرضا حاجی اسماعیلی - استاد گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اهل بیت (ع)، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

خلاصه مقاله:

باور و پندار و تصور، حاصل فعالیت ذهن انسان در برخورد با مسائل و رویدادهای پیرامون آن بوده و تحت تاثیر عوامل مختلفی از جمله، محیط، آداب و رسوم، اخبار گذشتگان می باشد. این برداشت فکری می تواند صحیح و اثربخش در مسیر سعادت انسان بوده و یا اشتباه و مخرب و عامل ویرانگری فضایل بشری گردد. در پهنه تربیت اسلامی یکی از مباحث بااهمیت، مبارزه با توهّمات غلط بشری است. در این مقاله اسلوب های گفتگویی و تعجبی و تحدی گونه و مقایسه ای بررسی گردیده، به نتایجی دست یافته است که مهم ترین آن ها عبارت اند از: در غالب موارد، ردیه با استفاده از آموزش غیرمستقیم صورت گرفته که در آیات حاوی ساختارهای گفتگویی و تحدی گونه از آموزش با واسطه بیانی پیامبر اسلام (ص) و در آیات حاوی ساختار مقایسه ای دوسویه از آموزش با واسطه دیگران استفاده شده است. لحن و نوع گویش در این گروه از آیات و آیات همسایه آنها در اغلب موارد گویش انتقادی و توبیخی شدید است که به نظر می رسد، مخاطب گمراه و معاند این آیات که عموماً اهل کتاب و مشرکان و کافران و منافقان می باشند، در پندارهای سقیم خود و پیروی جاهلانه از عادات گذشتگان خود پافشاری نموده اند؛ ازاین رو، قرآن کریم با لحن تهدیدی درصدد تاثیرگذاری بیشتر و ایجاد تنبه در اذهان آنها می باشد. در ساختار «لایستوی» که مخاطبان آن مسلمانان هستند، کلام وحی با رویکرد حمایتی و تشویقی به دنبال رد تصورات و پندارهای ناصحیح به صورت تلویحی به وسیله تثبیت باورهای صحیح می باشد.

کلمات کلیدی:

قرآن کریم، ردیه، اسلوب های ردیه، ساختارهای قرآنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1399744>

